

Stanovisko k novele autorského zákona ve vztahu k licencím Creative Commons

V souvislosti s únikem pracovní verze novely autorského zákona na začátku srpna 2010 vydává pracovní skupina pro české licence Creative Commons stanovisko vztahující se k úpravě povinnosti nositele práv licencovaných děl vůči kolektivním správcům za účelem vyloučení účinků kolektivní správy.

Jedná se o následující text uvedený § 101a na konci)

„Projevili-li smluvně nezastupovaný nositel práv vůči vyloučit účinky hromadné smlouvy při poskytnutí bezúplatné licence, jsou účinky hromadné smlouvy v rozsahu poskytnuté licence vyloučeny vůči kolektivnímu správci v okamžiku, kdy se o poskytnutí licence prokazatelně dozví.“

Aby již nedocházelo ke špatným interpretacím výše zmíněného odstavce, upozorňujeme, že se jedná se pouze o vyloučení účinků tzv. rozšířené kolektivní správy, jejímž předmětem jsou např. následující užití díla (všechna užití jsou uvedena v § 101a současného znění autorského zákona):

- vysílání děl rozhlasem nebo na internetu (nejčastější způsob užití)
- živá nedivadelní provozování literárního díla (např. veřejná čtení v knihovnách)
- sdělování díla počítačovou nebo obdobnou sítí (např. služba elektronického dodávání dokumentů v knihovnách)

K samostatné povinnosti držitele autorských práv vyloučit účinky rozšířené kolektivní správy vůči kolektivnímu správci: v současné době má tuto oznamovací povinnost **autor sám**, a to prostřednictvím dopisu adresovanému konkrétnímu kolektivnímu správci. Dokud tak neučiní, licence Creative Commons „nefunguje“ tak jak má.

Navrhovaný text tuto povinnost přenáší na osobu uživatele (tedy např. na provozovatele internetového rádia nebo knihovny) a formu doručení vyrozumění kolektivnímu správci nespecifikuje. Prosté nahlášení souboru licencovaných děl určených k užití by tak mělo nahradit stávající povinnost odvádět kolektivnímu správci poplatky i za díla pod licencí CC. To vnímáme jako pozitivní posun a zároveň maximum možného do doby, kdy nedojde ke změně celého systému kolektivní správy. To je ovšem otázka změny mezinárodních smluv, která přesahuje možnosti nás a nutno dodat, že i ministerstva kultury.

Ostatní body novely týkající se kolektivní správy, včetně nového návrhu na vybírání autorských odměn, nehodlá pracovní skupina komentovat. Práce na návrhu autorského zákona byly v souvislosti s únikem a reakcí veřejnosti do odvolání zastaveny. Ministerstvu lze pouze doporučit, aby fámám a hysterickým reakcím předcházelo tím, že zájmové skupiny napříště přizve k jednání.

Za Creative Commons Česká republika

Lukáš Gruber, Petr Jansa